

Uchwała nr IV/59/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 27 maja 2024 r.

w sprawie wydania opinii o możliwości wykupu przez Gminę Trzebnica obligacji o łącznej wartości nominalnej 12.600.000 zł, których zamiar i cel emisji oraz zasady wykupu określiła Rada Miejska w Trzebnicy w uchwale nr LXIV/605/24 z dnia 29 kwietnia 2024 r.

Na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Joanna Radziewa — przewodnicząca,
- 2) Ewa Pudło — członek,
- 3) Lucyna Hanus — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości wykupu przez Gminę Trzebnica obligacji o łącznej wartości nominalnej 12.600.000 zł, których zamiar i cel emisji oraz zasady wykupu określiła Rada Miejska w Trzebnicy w uchwale nr LXIV/605/24 z dnia 29 kwietnia 2024 roku.

Uzasadnienie

Burmistrz Gminy Trzebnica pismem znak FN.3060.1.2024 z dnia 30 kwietnia 2024 r. wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości wykupu przez Gminę Trzebnica obligacji w kwocie 12.600.000 zł.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w celu wydania opinii dokonał analizy następujących dokumentów:

- uchwały Rady Miejskiej w Trzebnicy nr LX/570/23 z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie budżetu Gminy Trzebnica na 2024 rok ze zmianami,
- uchwały Rady Miejskiej w Trzebnicy nr LX/569/23 z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Trzebnica na rok 2024 i lata następne ze zmianami,
- uchwały Rady Miejskiej w Trzebnicy nr LXIV/605/24 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie emisji obligacji Gminy Trzebnica oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu,
- sprawozdań z realizacji budżetu Gminy za lata 2022 i 2023 i I kw. 2024 roku.

Analiza powyższych dokumentów pozwoliła ustalić, co następuje:

W roku 2023 Gmina Trzebnica zrealizowała dochody w wysokości 140.967.430 zł, w tym majątkowe 12.157.185 zł i wykonała wydatki w wysokości 155.697.397 zł, w tym majątkowe 26.765.136 zł. W realizacji budżetu uzyskano ujemny wynik operacyjny w wysokości 122.016 zł (przy planowanym 1.992.847 zł), a rok budżetowy zamknięto deficytem w wysokości 14.729.966 zł (przy planowanym 19.455.584 zł). W stosunku do roku poprzedniego odnotowano spadek dochodów ogółem o 9,3% (przy spadku dochodów majątkowych o 12,4%) i spadek wydatków ogółem o 12,9% (przy spadku wydatków majątkowych o 20,5%).

Skład Orzekający zauważa, że budżety realizowane przez Gminę w latach 2022 i 2023 zamknięto deficytem (łącznie w kwocie 38,2 mln zł), co wyraziło się wysokim przyrostem zadłużenia (łącznie o kwotę 23,4 mln zł) i zwiększeniem obciążenia budżetów lat następnych spłatami zobowiązań. Zadłużenie Gminy na koniec 2023 r. wyniosło 101.932.342 zł, (w tym dług spłacany wydatkami 15.979.738 zł), co stanowiło 89,49% wykonanych dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 u.f.p, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.

W uchwale budżetowej Gminy na rok 2024 (stan na dzień 30 kwietnia 2024 r.) określono dochody w wysokości 185.574.855 zł, w tym majątkowe 37.761.117 zł i wydatki w wysokości 198.486.684 zł, w tym majątkowe 51.235.706 zł; planowany deficyt budżetu w wysokości 12.911.829 zł i przypadające do spłaty raty pożyczek oraz wykupu obligacji, łącznie w wysokości 4.321.569 zł określono sfinansować przychodami pochodzącymi z wnioskowanej emisji obligacji w wysokości 12.600.000 zł oraz środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy o finansach publicznych, w łącznej wysokości 4.633.399 zł. Realizacja budżetu w planowanych wielkościach zakłada dodatni wynik operacyjny w wysokości 562.760 zł oraz zwiększenie obciążeń budżetów lat kolejnych spłatą zobowiązań z tytułu zwiększenia łącznej kwoty długu Gminy o 5.967.956 zł.

Sprawozdania z wykonania budżetu za I kw. 2024 r. informują o realizacji dochodów w wysokości 44.156.877 zł, w tym majątkowych 582.888 zł (odpowiednio 24,4% i 1,6% planowanych), i wydatków w wysokości 39.397.299 zł, w tym majątkowych 2.826.937 zł (odpowiednio 20,3% i 5,6% planowanych).

W wieloletniej prognozie finansowej Gminy (stan na dzień 29 kwietnia 2024 r.), zawierającej prognozę kwoty długu i jego spłaty na lata 2024–2041, zadłużenie Gminy na koniec 2024 r. określono w kwocie 107.900.298 zł (w tym dług spłacany wydatkami w kwocie 13.669.264 zł), co stanowi 77,68% planowanych dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 u.f.p, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. W kolejnych latach, w tym latach wykupu obligacji stanowiących przedmiot wniosku (2030–2041) przyjęto możliwość uzyskiwania nadwyżek budżetu w wysokości zapewniającej środki na pokrycie przypadających do spłaty rat pożyczek oraz wykupu obligacji (od 4,7 mln zł do 6 mln zł rocznie). Skład Orzekający Izby wydał opinie pozytywne z zastrzeżeniami o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej na rok 2024 w wysokości 8.259.479 zł i o prawidłowości planowanej kwoty długu w wysokości 107.881.347 zł (uchwały nr IV/10/2024 i nr IV/11/2024 z dnia 15 stycznia 2024 r.).

Planowane w 2024 r. spłaty rat pożyczek i wykupu obligacji (4.321.569 zł) wraz z wydatkami na obsługę długu (7.631.318 zł) i przy uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez Gminę (7.400 zł) stanowią 9,27% planowanych dochodów bieżących budżetu, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, przy dopuszczalnym wskaźniku obciążenia budżetu spłatą zadłużenia, ustalonym zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, wynoszącym 17,46%. W kolejnych latach objętych prognozą, w tym w latach wykupu obligacji stanowiących przedmiot wniosku (2030–2041), wskaźnik planowanych spłat obliczony na podstawie prognozowanych wielkości informuje, że w żadnym z lat nie zostanie przekroczona relacja, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Należy przy tym zauważyć, że zachowanie przez Gminę ustawowych relacji umożliwiło m.in. przesunięcie w czasie terminu wykupu wnioskowanych obligacji na lata 2030–2041. Dopuszczalny wskaźnik obciążenia budżetu spłatą zadłużenia w 2024 r. — 17,46% (obliczony w wariantcie 7-letnim) pozostaje pod pozytywnym wpływem wysokiego wskaźnika jednorocznego za 2017 rok (41,56%). W kolejnych latach przyjęto możliwość obniżenia zdolności spłaty (do 9,55% w 2029 r.).

Jednocześnie Skład Orzekający zauważa, że na spełnienie ustawowych relacji, istotny wpływ będzie miała realizacja nadwyżek operacyjnych oraz dochodów ze sprzedaży majątku na poziomie prognozowanym w wieloletniej prognozie finansowej. W latach 2025–2027 założono uzyskiwanie nadwyżek operacyjnych w wysokości od 9,2 mln zł do 12,6 mln zł, a od 2028 r. do końca okresu prognozy na stałym poziomie 15,2 mln zł, przy planowanej w 2024 r. w wysokości 0,5 mln zł oraz przy wykonanych w latach 2022 i 2023 deficytach operacyjnych (3,7 mln zł i 0,1 mln zł). Dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano w 2024 r. w kwocie 9,9 mln zł, przy wykonaniu w latach 2021–2023 odpowiednio 4,5 mln zł i 2,6 mln zł i 2,4 mln zł. W przypadku braku ich realizacji nadwyżka operacyjna powinna być zrealizowana na poziomie umożliwiającym pokrycie ewentualnego ubytku w dochodach budżetu z tego tytułu.

Niezrealizowanie prognozowanych nadwyżek operacyjnych oraz dochodów z tytułu sprzedaży majątku na założonym poziomie niekorzystanie wpłynie na kształtowanie się dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia jednostki, o którym mowa w art. 243 u.f.p. Nieosiągnięcie prognozowanych wartości może skutkować przekroczeniem dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia Gminy i brakiem możliwości uchwalenia budżetu na kolejne lata. Wskazuje się zatem na konieczność monitorowania wielkości kształtujących poziom ww. wskaźnika. Gmina powinna podjąć działania mające na celu maksymalizację nadwyżek operacyjnych w latach objętych prognozą.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił wydać opinię pozytywną z zastrzeżeniami o możliwości wykupu przez Gminę Trzebnica zobowiązań zaciągniętych z tytułu wnioskowanej emisji obligacji.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Joanna Radziejka